

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/95/2025
Identifikačné číslo spisu:	4121204596
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4121204596.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne ElecIS Electric Industrial Services Ltd, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, W1W7LT Londýn, 85 Great Portland Street First Floor, IČO: 10413184, právne zastúpenej URBAN advokátska kancelária, s.r.o., Bratislava, Uhrova 18, IČO: 47254173, proti žalovanému F. G., narodenému XX. Y. XXXX, P. I. XX, zastúpenému JUDr. Evou Hlaváčovou, Nitra, Farská 12, IČO: 50650190, o neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Nitra pod č. k. 8C/11/2021-977, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 26. februára 2025 č. k. 7Co/34/2024-1047, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom (druhým v poradí) zo dňa 17. januára 2024 č. k. 8C/11/2021-977 určil, že právny úkon označený ako Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 08. apríla 2020 uzavretá medzi spoločnosťou SPvZ, s.r.o., so sídlom Karpatské námestie 10/A, 831 06 Bratislava, IČO: 47467592 a žalovaným, ktorým došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaných na liste vlastníctva č. XX pre katastrálne územie P., v obci P., okres A., a to k pozemkom špecifikovaných vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, je neúčinný (výrok I.) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

1.1. Žalobkyňa sa v predmetnom spore žalobou domáhala okrem rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží žalovanému zákaz nakladania s nehnuteľnosťami (uvedenými vo výrokovej časti rozsudku súdu prvej inštancie) aj vyslovenia, že právny úkon označený ako Zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 08. apríla 2020 (špecifikovaný vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie; ďalej len „Zmluva o prevode vlastníckeho práva“) je voči nej ako žalobkyni neúčinný v zmysle § 42a ods. 4 písm. a) zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej

len „Občiansky zákonník“).

1.2. Súd prvej inštancie (v poradí prvým) rozsudkom č. k. 8C/11/2021-128 zo dňa 13. októbra 2021 žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Po vydaní rozsudku podala žalobkyňa návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu. Tento návrh súd prvej inštancie zamietol. Následne krajský súd v Nitre ako odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie uznesením č. k. 7Co/2/2022-192 zo dňa 21. decembra 2022 zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

1.3. Po zrušení veci súd prvej inštancie doplnil dokazovanie a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Nebolo sporným, že žalobkyňa ako veriteľ má vymáhateľnú pohľadávku voči dlžníkovi, spoločnosti SPvZ s.r.o., vo výške 103.407 eur s úrokom z omeškania a vo výške 7.912,08 eura titulom náhrady trov konania s tým, že tieto pohľadávky sú judikované. Nesporným bolo, že dlžník žalobkyne previedol nehnuteľnosti v k. ú. P., zapísané na LV č. XX, kúpnu zmluvou zo dňa 08. apríla 2020 na žalovaného za dojednanú kúpnu cenu 220.000 eur, pričom časť kúpnej ceny vo výške 198.000 eur bola zaplatená prevodom z úveru poskytnutého žalovanému ako kupujúcemu a bola použitá na vysporiadanie predchádzajúcich úverov dlžníka žalobkyne voči banke a výmaz záložného práva zabezpečujúceho tieto úvery. Súd prvej inštancie za nesporné považoval aj to, že dlžník žalobkyne previedol nehnuteľnosti na žalovaného ako kupujúceho, ktorý bol v tom čase konateľom a spoločníkom dlžníka žalobkyne.

1.4. Súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na to, že v predmetnej veci išlo o prevod medzi dlžníkom - právnickou osobou na strane predávajúceho a jej spoločníkom a konateľom na strane kupujúceho, v zmysle § 42a ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka sa úmysel dlžníka prezumuje ex lege a jeho skutočný úmysel nie je na účely procesného úspechu odporujúceho veriteľa relevantný. Právny význam nadobúda až v súvislosti s procesnou obranou žalovaného, ktorý mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Žalovaný navrhol na preukázanie opaku zákonnej domnienky výsluch svedkov, ktorý súd vykonal, no ani z tohto vykonaného dokazovania nevyplýnul záver, že žalovaný v tomto smere uniesol dôkazné bremeno, skôr naopak. Svedok P. P. neuviedol žiadne relevantné skutočnosti k predmetu konania, na prevod obchodného podielu a na súvisiace okolnosti si spravidla nepamätal, prevod podielu sa realizoval cez tretiu spoločnosť a so žalovaným sa nikdy nestretol. Svedok F. P. k prevodu nehnuteľností uviedol, že hlavným účelom bolo, aby sa nikto k pozemkom, resp. majetku nedostal. Podľa súdu prvej inštancie táto svedecká výpoveď nevyvracia domnienku o poznaní ukracujúceho úmyslu dlžníka, naopak ju potvrdzuje. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný nepreukázal, že nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

1.5. Súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou, či kúpna cena nehnuteľnosti dojednaná vo výške 220.000 eur bola obvyklou cenou v čase realizácie namietaného úkonu. Po vykonanom dokazovaní v uvedenom smere súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak bola nehnuteľnosť predaná za 220.000 eur, nemožno hovoriť o neprimerane nízkej cene a odchýlka 12 % je akceptovateľná, preto dohodnutá kúpna cena bola podľa súdu prvej inštancie obvyklá. Súd prvej inštancie posudzoval dopad sporného právneho úkonu do majetkovej sféry dlžníka v súvislosti s možnosťou jeho veriteľa uspokojiť svoju pohľadávku, ako aj dôvody, pre ktoré dlžník tento úkon urobil. Žalovaný mal za to, že došlo k riadnemu zaplateniu kúpnej ceny, k čomu súd uviedol, že suma 198.000 eur sporná nebola (bola prevedená na účet dlžníka), sporná bola suma 22.000 eur, ktorá mala byť zaplatená pred podpisom zmluvy žalovaným ako kupujúcim na účet dlžníka. Žalovaný za platby na kúpnu cenu označil prevody na účet dlžníka dňa 04. marca 2019, 22. novembra 2019, 29. novembra 2019 a 30. januára 2020, ktoré v sumáre skutočne predstavujú sumu 22.000 eur. Súd prvej inštancie mal však za to, že žalovaný nepreukázal, že išlo skutočne o úhradu kúpnej ceny a poukázal na to, že tri platby boli realizované v roku 2019, prvá platba vyše roka pred prevodom, posledná štvrtá platba dňa 30. januára 2020. Podľa súdu prvej inštancie bolo z logického hľadiska ťažko uveriteľné, že má ísť o platby na kúpnu zmluvu uzatváranú v apríli 2020. Súd prvej inštancie dodal, že uvedené je v rozpore s vykonaným dôkazom - vyjadrením realitnej kancelárie, predloženým žalovaným, v zmysle ktorého bola nehnuteľnosť inzerovaná na predaj od 20. septembra 2019 do 15. februára 2020. Ak chcel v danom období dlžník veriteľa predať nehnuteľnosti, ťažko za ne v období inzercie (a predtým) prijímal kúpnu cenu od žalovaného. Súd prvej inštancie uviedol, že tvrdenie žalovaného je v rozpore aj s ďalším dôkazom - výpisom účtov, kde je pri jednotlivých platbách (okrem prvej) uvedená poznámka „pôžička“, resp. „pôžička na splátku“, ktorá vylučuje zaplatenie kúpnej ceny.

1.6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že sa dlžníkovi reálne dostala

obvyklá cena nehnuteľnosti alebo iná skutočne primeraná náhrada. Reálne poukázaná suma 198.000 eur dlžníkovi za prevádzané nehnuteľnosti by v žiadnom prípade nepredstavovala obvyklú cenu. Ak by nedošlo k prevodu nehnuteľností, mohla by sa žalobkyňa ako veriteľ uspokojiť z majetku dlžníka - predmetných nehnuteľností s tým, že súd prvej inštancie mal za preukázané, že ak by aj došlo k uspokojeniu záložného veriteľa - banky, zostala by časť na uspokojenie veriteľa. Mal tiež za preukázané, že iný majetok, z ktorého by bolo možné žalobkyňu uspokojiť, nie je, resp. tento exekútor nezistil. Na uvedenom základe súd prvej inštancie uzavrel, že došlo k ukráteniu veriteľa - žalobkyne a boli splnené všetky podmienky odporovateľnosti právneho úkonu. Súd preto žalobe vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozsudku.

1.7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. februára 2025 č. k. 7Co/34/2024-1047 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II).

2.1. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné. Konštatoval, že súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav a detailne sa vysporiadal s vykonanými dôkazmi jednak v rámci ich hodnotenia jednotlivo, ale aj vo vzájomnom súhrne, správne vec právne posúdil a preto odvolací súd odkázal na podrobné odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

2.2. K odvolacej námietke žalovaného týkajúcej sa nevierohodnosti výpovede svedka P., ktorý mal byť zaujatý vo vzťahu k žalovanému pre prebiehajúce súdne konania, odvolací súd uviedol, že túto nepovažuje za dôvodnú a to vzhľadom na celé vykonané dokazovanie. Svedok vypovedal poučený o trestnoprávných následkoch krivej výpovede a nie je možné výpoveď hodnotiť ako nepravdivú len z dôvodu problematických vzťahov so žalovaným. Daná výpoveď je vo vzťahu k svedeckej výpovedi svedka P., ktorý sa vyjadroval k prevodu obchodného podielu danej spoločnosti, podáva obraz ukracujúceho konania dlžníka, ktorý svoju podnikateľsky upadajúcu a zadlženú spoločnosť predal, no jediný bonitný majetok ešte pred jej predajom previedol na žalovaného.

2.3. Žalovaný v odvolaní poukázal na to, že splnenie podmienky ekvivalentnosti úkonu konzumuje samotný úmysel. Ak majetok dlžníka SPvZ, s.r.o. v čase prevodu daných nehnuteľností dostatočoval na úhradu dlhu (medzi stranami nesporných 198.000 eur prevedených na účet SPVZ, s.r.o.), je nepodstatné skúmanie úmyslu alebo jeho existencia, čo súd reálne neposúdil. Tiež namietala záver súdu prvej inštancie, že dlžník nedostal od žalovaného celú kúpnu cenu za nehnuteľnosti. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že poukázaná suma 198.000 eur dlžníkovi za prevádzané nehnuteľnosti by v žiadnom prípade nepredstavovala obvyklú cenu (sumu 220.000 eur). Žalovaný naopak zdôrazňoval, že suma 198.000 eur by postačovala na úhradu dlhu vymáhaného žalobcom a teda dlžník SPvZ mal dostatok majetku na prípadnú úhradu dlhu žalobcu. Túto odvoláciu námietku odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú, pretože v konaní bolo bez pochybností preukázané, že dlžník celú sumu 198.000 eur uhradenú bankou využil na splatenie predchádzajúcich úverov, ktoré však v prípade, že by nedošlo k predaju nehnuteľností, neboli splatné. Dlžník žalobcu teda reálne sumou 198.000 eur nedisponoval, keďže ňou uhradil iný záväzok, ktorý nebol splatnou pohľadávkou na rozdiel od pohľadávky žalobcu. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný nepreukázal zaplatenie celej kúpnej ceny, keď nevedel dôveryhodne preukázať zaplatenie sumy 22.000 eur. Po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom, súd prvej inštancie doplnil dokazovanie, okrem iného aj výpismi z účtu dlžníka, z ktorých vyplynulo, že jednotlivé platby čo do sumy 22.000 eur boli pripísané s poznámkou - pôžička a v súvislosti s dátumami úhrad je zrejmé, že nemohlo ísť o jednotlivé úhrady týkajúce sa kúpnej ceny nehnuteľností. Žalovaný nepreukázal, že došlo k riadnej úhrade celej kúpnej ceny, a preto minimálne v sume 22.000 eur došlo k čiastočnému zmareniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. Na uvedenom základe je preto podľa odvolacieho záver súdu prvej inštancie, že v prípade, ak by nedošlo k prevodu nehnuteľností, mohol by sa žalobca ako veriteľ uspokojiť z majetku dlžníka - predmetných nehnuteľností, pričom mal súd preukázané, že ak by aj došlo k uspokojeniu záložného veriteľa (banky),

zostala by časť na uspokojenie veriteľa (žalobcu), správny.

2.4. O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) podal voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP.

3.1. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP vzhliadol dovolateľ primárne v nedostatočnom vysporiadaní sa odvolacieho súdu s jeho námietkami. Uviedol, že odvolací súd v podstate použil argumentáciu súdu prvej inštancie pre odôvodnenie svojho rozhodnutia, čo vyplýva aj zo samotného odôvodnenia napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti poukázal dovolateľ na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 177/2021. Dovolateľ konkretizoval, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s odvolacími námietkami vo vzťahu k výpovedi svedka P., ktorého zaujatosť namietal už v konaní pred súdom prvej inštancie. V dovolaní uviedol rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky č. I. ÚS 520/16, v zmysle ktorého je odsúdiť obžalovaného len na základe tvrdení svedkov, ktorí majú motiváciu klamať, je bez ďalšieho neprípustné. Podľa dovolateľa hlbšie posúdenie vierohodnosti svedka ponechali nižšie súdy bez povšimnutia. U tohto svedka je podľa dovolateľa preukázané, že mal dôvod uvádzať nepravdu v otázkach zániku spoločnosti SPvZ, s.r.o., aby ho poškodil. Svedok uviedol, že spoločnosť nemala zákazníkov, čo bolo dôvodom jej problémov a nejednalo sa o úmyselný predaj spoločnosti. Daná časť výpovede len potvrdzuje tvrdenie, že sa spoločnosť už nevedela presadiť na trhu, čo bolo hlavným dôvodom jej predaja a nie to, že chcel nehnuteľnosť vyradiť z majetku spoločnosti. Odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s odvolacou námietkou, že žiadny právny predpis neukladá dlžníkovi uprednostňovať pri úhrade dlhov jedného veriteľa pred druhým, teda, že dlžník musí zaplatiť konkrétnu pohľadávku konkrétnemu veriteľovi prednostne, čím nižšie súdy zaťažili svoje rozhodnutia vadou arbitrárnosti. Uvedený postup súdov nižšej inštancie podľa dovolateľa zakladá porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Povinnosťou všeobecného súdu je vysporiadanie sa aj so špecifickými námietkami účastníka.

3.2. V rámci dovolania dovolateľ navrhol v súlade s § 444 ods. 2 CSP odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, pretože jeho výrok je podľa názoru dovolateľa založený na hrubom porušení práv žalovaného na spravodlivý proces a právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu môže závažným spôsobom zasiahnuť do majetkových práv žalovaného.

3.3. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie vo veci. Tiež navrhol, aby dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolaciemu súdu zároveň navrhol, aby mu v prípade úspechu priznal nárok na náhradu dovolacieho konania v rozsahu 100%.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu v podstatnom uviedla, že rozhodnutia súdov nižších inštancií považuje za vecne správne a tiež za presvedčivo odôvodnené. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 CSP, alternatívne zamietol v zmysle § 448 CSP. Zároveň dovolaciemu súdu navrhla, aby jej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania a tiež, aby návrh na odklad právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b) CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 prvá veta CSP) dovolací súd uvádza:

6. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

11. Žalovaný prípustnosť dovolania založil výlučne na ustanovení § 420 písm. f) CSP, ktorým v zásade namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu spočívajúcu v nedostatočnom vysporiadaní sa s jeho odvolacími námietkami. Odvolaciemu súdu vytkol, že bez ďalšieho prevzal odôvodnenie súdu prvej inštancie, nijako sa nevysporiadal s odvolacími námietkami vo vzťahu k svedeckej výpovedi svedka P. a posúdením jeho vierohodnosti sa nižšie súdy nijako nezaoberali. Rovnako sa odvolací súd nevysporiadal s námietkou, že žiadny právny predpis neukladá dlžníkovi uprednostňovať pri úhrade dlhov jedného veriteľa pred druhým, teda, že dlžník musí zaplatiť konkrétnu pohľadávku konkrétnemu veriteľovi prednostne.

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady znátočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa (bod 3.1.).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu v prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom *denegatio iustitiae* (odmietnutie spravodlivosti).

14. Právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový (skutočný) stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať aj v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom rámci, ktorý predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Sériá A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

15. V dovolacej argumentácii žalovaný v podstatnom odvolaciemu súdu vytkol, že v odôvodnení svojho rozhodnutia iba aproboval rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré bez ďalšieho prevzal a nijako sa ďalej nevysporiadal s jeho zásadnými odvolacími námietkami. Pokiaľ žalovaný v dovolaní namieta, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s odvolacími námietkami vo vzťahu k výpovedi svedka P., ktorého zaujatosť namietať už v konaní pred súdom prvej inštancie, dovolací súd po preskúmaní prejednávanej veci konštatuje, že odvolací súd sa s uvedeným dostatočným spôsobom vysporiadal v bode 14. odôvodnenia svojho rozsudku. Odvolací súd nepovažoval námietku o nevierohodnosti svedka P. za dôvodnú a to najmä v kontexte celého vykonaného dokazovania, keďže dôkazy je potrebné hodnotiť nielen jednotlivo, ale aj vo vzájomnej súvislosti. Dodal, že svedok vypovedal poučený v pozícii svedka o trestnoprávných následkoch krivej výpovede a nie je túto možné hodnotiť ako nepravdivú len z dôvodu nie práve priateľských vzťahov so žalovaným, keď by svedok svojou nepravdivou výpoveďou nič nezískal. V spojitosti so svedeckou výpoveďou svedka P., ktorý sa vyjadroval k prevodu obchodného podielu danej predmetnej spoločnosti, výpoveď svedka P. podľa odvolacieho súdu podáva obraz ukracujúceho konania dlžníka, ktorý svoju podnikateľsky upadajúcu a zadlženú spoločnosť predal, no jej jediný bonitný majetok ešte pred jej predajom previedol na žalovaného. Dovolací súd uvádza, že súvisiacu dovoláciu argumentáciu žalovaný formuloval (rovnako ako aj v odvolaní) stroho, relevantným spôsobom ju nerozvinul, konkrétne bližšie nerozvinul a neozrejmil z čoho vyvodzuje nevierohodnosť svedka P.. Osamotené konštatovanie vzájomného negatívneho vzťahu, bez objasnenia jeho vzniku, intenzity a prejavu je nepostačujúce. Žalovaný súčasne neozrejmil ani to, čo by svojou nepravdivou výpoveďou svedok získal, respektíve ako by nepravdivá výpoveď svedka bola spôsobilá v súdnom konaní poškodiť mu ako strane sporu a pod. Naostatok iba obyčajný odkaz na odcitovanú časť z rozhodnutia českého ústavného súdu (I. ÚS 520/16), bez bližšieho ozrejmienia vzťahu obsahu citácie na skutkové okolnosti danej veci rozhodné pre posúdenie

ne/vierohodnosti svedeckej výpovede svedka P., je potom bez akejkolvek relevancie. Dovolací súd preto konštatuje, že vzhľadom na opísané okolnosti danej veci sa dovolací súd s predmetnou posudzovanou námietkou žalovaného dostatočne vysporiadal a v tejto časti odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevzhliadol postup v rozpore s § 420 písm. f) CSP.

16. Dovolací súd pripomína, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle § 393 CSP. Dovolací súd v prejednávanej veci nezistil, že by išlo o taký prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vymedzil predmet konania, zhrnul, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, uviedol obsah odvolania žalovaného a ďalších vyjadrení a následne zrozumiteľne a jasne vysvetlil na základe, akých súdom prvej inštancie zistených skutkových okolností, považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a navyše sa v dostatočnej miere vysporiadal s jednotlivými odvolacími námietkami žalovaného.

17. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že: „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré jasne zhodnotí skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí je aj najvyšší súd toho názoru, že nie je nutné, aby na každú námietku strany sporu bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

18. Ak dovolateľ považoval za procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP nesprávny právny záver súdov nižších inštancií (že žiadny právny predpis neukladá dlžníkovi uprednostňovať pri úhrade dlhov jedného veriteľa pred druhým, teda, že dlžník musí zaplatiť konkrétnu pohľadávku konkrétnemu veriteľovi prednostne, čím podľa žalovaného nižšie súdy zaťažili svoje rozhodnutia vadou arbitrárnosti, kedy podľa jeho názoru nižšie súdy dôvodili niečím, čo ani nie je zákonnou povinnosťou dlžníka), dovolací súd zdôrazňuje, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením (pozri R 54/2012, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Podľa dovolacieho súdu nie je po 01. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľom tvrdenú vadu zmätočnosti (§ 420 CSP), zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (viď. sp. zn. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

19. Navyše daná námietka nebola predmetom odvolania, čím dovolací súd v danej súvislosti zdôrazňuje, že k procesným podmienkam v odvolacom konaní patrí aj to - v rámci zavedenej zásady koncentrácie konania - že odvolateľ je povinný v podanom odvolaní a v určitom obmedzenom čase - odvolacej lehote,

uviesť údaje o tom, z akého dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie napáda. Dôvody, na základe ktorých sa rozhodnutie odvolaním napáda môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať, toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Uplynutím lehoty na odvolanie možnosť odvolateľa dopĺňať dôvody odvolania zaniká. Odvolací súd je dôvodmi odvolania viazaný, čím sa obmedzuje preskúmacia právomoc odvolacieho súdu maximálne na dôvody vymedzené v odvolaní. Odvolací súd je viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní, ktoré boli uvedené v odvolacej lehote (§ 360 a § 362 CSP) a ktorých existencia sa v konaní súčasne aj preukázala. (primerane pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/279/2010).

20. Dovolací súd na tomto mieste tiež akcentuje, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu procesu rigoróznejšieho a odborne náročnejšieho typického v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 a § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a dôvodoch, na ktorom bolo reálne založené. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

21. Najvyšší súd záverom podotýka, že v priebehu dovolacieho konania nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovoláním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 7Cdo/129/2020 alebo 2Cdo/91/2021).

22. Vzhľadom na vyššie uvedené, najvyšší súd dovolanie povinného podané na základe dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.